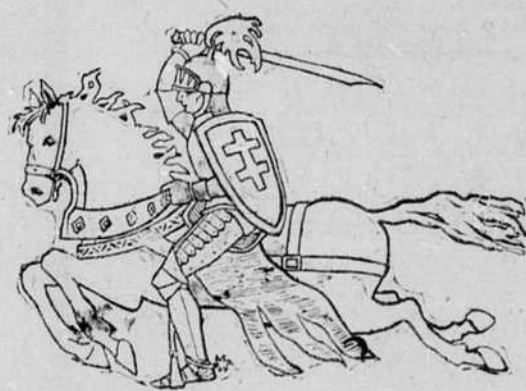

LIE TU VA

LITHUANIAN DAILY

Kopija 2 c.

Published and distributed under permit (No. 582) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois.
By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

Copy 2c.

Entered as Second-Class matter July 13th, 1893, at the Post Office of Chicago, Illinois, under Act of March 3rd, 1879.

Metai Sav. XXVI
Dien. I

CHICAGO ILL., UTAHINKAS GRUODŽIO (DECEMBER) 17 d. 1918 m.

No. 20

Ispanijoje Revoliucija

Italijos karės nuostoliai

Bolševikai bėga iš Petrogrado

Kovos su bolševizmu.

ISPANIJOS REVOLIUCIJA.

Madridas, gruodžio 16 d. Premieras Romanones, po to, kada kabinetas atkreipė atidumą į svarbą sukilimo Katalonijoje, išleido pranešimą, kad karalius prisakė paleisti parlamentą.

Pranešama, kad nedėlioje įvyko muštinės tarp policijos ir žmonių Barne, laike kurių viena ypata likosi užmušta ir šeši sužeista. Panašūs nesmagumai atsikilo ir Bilbaoje. Gyventojai Katalonijos po vadovystės socialistų-respublikonų reikalauja, kad Katalonijai būtų suteikta autonomija, kaip demokratiškai respublikai.

ITALIJA PRAŽUDĖ

Rymas, gruodžio 16 d. — Karės ministeris gen. Zupelli pranešė, kad Italija pražudė laike šios karės 1,500,000 kareivių, iš jų 15,600 oficerių likosi užmušta ir apie 30,000 oficerių sunkiai sužeista.

Karė Italijos kaštavo \$11,800,000,000. Premieras Orlando pranešė Senatui, kad Italija dabartiniame laike negali nei vieno kareivio paliuosuoti iš armijos, ir kad visa kariška medžiaga turi būti užlaikoma čielybėje, nes nesusi-pratimai, kurie pirmiaus buvo iškėlę ne tik nesusimąžino, bet dar pasididino.

Komisija likosi paskirta apskaitliuoti Italijos nuostolius ir kad Italija reikalauja, kaip ir talkininkai, kad Vokietija ir Austrija atlygintų už padarytus nuostolius.

BOLŠEVIKAI BĖGA IŠ PETROGRADO.

Stockholmas, Gruodžio 16 d. — Bolševikų valdžia apleidžia Petrogradą.

Manoma, kad jie apsisistos Nizniam Novgorode, kuris randasi 600 mylių nuo Petrogrado. Bolševikų valdininkai per keletą sąvaidių buvo abejotiname padėjime Petrograde ir per ilgą laiką rengėsi apieiti jį. Neužsiganėdinimas bolševikų valdymu ir prisistartinimas Amerikos ir Talkininkų kariuomenių iš šiaurės ir talkininkų laivyno veikimas Baltiko jūroje, pastatė Petrogradą keblan padėjiman ir talkininkai lengvai galės jį paimti.

KOVOS SU BOLŠEVIZMU.

Annapolis, Md., gruodžio 16 d. — Gubernatoriai trisdėsimts penkių valstijų atidarė dešimtą metinę konferenciją šiandien istoriškose svetainėse Maryland valstijos, kur Jurgis Washingtonas 1783 m. rezgino kaip vados Amerikos kariuomenės.

Stovėdamas, kur Jurgis Washingtonas stovėjo, gubernatoriai Maryland valstijos p. Emerson C. Harrington širdingai sveikino svečius ir išdėstė planus, kuriuos konferencija turės apsvarstyti.

Jis pasakė: "Dabar, kada karė jau užsibaigė, klausimai apie perdėbimą, atnaujinimą ir pataisymą reikalauja greitai iširšimo. Senos sąlygos negali daugiaus sugrįžti, naujos sąlygos stovi priešakyje mus. B. ševizmui neturi būti duota diu a ant vakarų kontinento, be svarbiausius budas prašalinti tokios rūšies socializmą arba anrachiją, yra dėl mūsų turėti tokias formas valdymo su tokiais įstatymais, kurie duotų lygias ir teisingas progas kiekvienam piliečiui mūsų šalies.

Publiškos korporacijos ir kitos didelės įstaigos turi dabar suprasti, kad jie gali gyvuoti tikrai tada, kada jų gyvavimas yra daleistas tikrai dėl patarnavimo, o ne dėl savęs, ir kad jie yra patarnau-tojais, o ne ponais."

ČECHO-SLOVAKAI UŽĖMĖ VOKIETIJOS MIESTUS.

Munichas, gruodžio 16 d. Žinios, aplaiktos čionai praneša, kad Čecho-Slovakai užėmė miestus Fetschen ir Bodenbach, Vokiškoj Bohemijoje, pietuose nuo Vokietijos rubežiaus, iškėlė savo tautišką vėliavą ir pertraukė telefono ir telegrafo komunikacijos linijas.

Vokiški Čecho-Slovakai bijosi, kad tas likosi padaryta su tikslu nedaleisti jų dalyvauti Vokietijos ateinančiuose rinkimuose.

GLASS UŽĖMĖ ĮŽDININKO VIETĄ.

Washingtonas, gruodžio 16 d. — Carter Glass iš Virginijos likosi prisiegydas šiandien kaip izdo sekretorius.

Nauji Ginklai

Dėdės Samo kareiviai padarę pasaulį saugiu dėl demokratijos, grįžta prie savo senų darbų.

BERLINE VIESPATAUJA TERRORAS.

Paryžius, gruodžio 16 d. — Korespondentas laikraščio Journal, ką-tik sugrįžęs iš Berlino praneša, kad Berlino valdžia neturi užtektinai spēkų, kad palaikyti tvarką.

Vagystės ir užmušinėjimai atsikartoja labai dažnai.

Visokios rūšies komitetai išleidžia prisakymus, kurie prišinasi vieni kitiems ir juodrankystė yra labai išsiplatinusi.

Raudonos vėliavos plevėsuoja po visą miestą, bet prekyba eina kaip paprastai. Teatrai ir restoranai yra atdaryti ir lankytojų skaičius labai didelis.

Maisto produktų labai mažai ir atjauciamas didelis trūkumas ypatingai duonos, pieno, sviesto ir bulvių. Brangenybė neįspasakytą; paprastos valgis kaštuoja apie 25 markes. Korespondentas ap-lankęs sklepus imperatoriško palacio ir matė didžiausius sandėlius provizijos laikoma tenai, kuomet žmonės kenčia badą.

EX-KAIZERIS ATSIŠAKO APLEISTI HOLLANDIJĄ.

Amsterdamas, gruodžio 16 d. — Laikraštis Telegraaf praneša, kad William Hchen-zollern, buvęs Vokietijos imperatorius, atsisakęs apieisti Hollandiją, kada jam likosi oficiališkai pranešta, kad jo buvimas Hollandijoje gali įtraukti šalį į serioziškus nesmagumus.

Laikraštis priduria, buk ex-kaizeris pasakęs, kad jo liuos išvažiavimas bus ženklus dėkingumo Hollandijos valdžiai.

ŽYDŲ KONGRESAS.

Amerikos žydai nedėlioje, gruodžio 15 d., susirinko į savo kongresą Philadelphiaje, Pa. Savo progrome jie turi įdėję ir lietuvių klausimą. Su-lyg pranešimo, jie rems Lie-tuvos saviapsisprendimą.

DAUGIAUS YANKIŲ GRAŽINAMA.

Washingtonas, gruodžio 16 d. — Karės Departamentas pranešė šiandien, kad laivai Manchuria, Persia, Maru, Carillo ir Nansmond apledo Fran-cuziją su Amerikos kareiviais ir grįžta į Suvienytas Valstijas.

RUSIJOS VALDOVAS NETURI DUONOS.

Londonas, gruodžio 15 d. Atvykusieji iš Maskvos pasakoja istoriją, kurią žino, kaip jie tvirtina, kuone kiekvienas maskvietis.

Kartą Leninas pašaukė gar-sų daktarą, universiteto profesorių, prie savo sergancios pačios. Profesorius, apžiūrėjęs ligonę, patarė daugiau valgyti pieno ir kitų maistingų dalykų.

Bet, atsakė Rusijos valdovas, kaip tą padaryti, jeigu už 500 rublių algos į mėnesį nei-prastam maistui dėl dviejų neužtenka, tai ką čia bemany-si apie geresnį. Ar negalė-tumėt duoti prieinamesnių pa-tarimų?

— Labai gaila, atsakė pro-fesorius, bet negalima. Kuomet Leninas, palydėjęs daktarą, užklauskė kiek už vi-są išvažiavimas bus ženklus dėkingumo Hollandijos valdžiai.

SUVIENYTŲ VALSTIJŲ TAIKOS PLIANAI UŽGIRTI PREMIERU.

Paryžius, gruodžio 16 d. — Ypatos, kurios yra arti su-ristos su Amerikos delega-tais Taikos Konferencijon, pasakė šiandien, kad nedėlios vakaro konferencija tarp Pre-zidento Wilsono ir premiero Clemenceau buvo labjau už-ganėdinančių, negu tikėtasi, kad tas bus galima.

Amerikos oficiališkuose ra-teliuose spėjama, kad Prezi-dentas ir Premierns yra pil-name sutikime visuose klau-simuose ir kad Suvienytos Valstijos ir Francuzija turi tokius pat tikslus svarbesniu-se klausimuose, kurie bus ap-svarstomi Taikos Konferenci-joje.

SIM FEINERIŲ LAIMĖJIMAS.

Belfort, gruodžio 16 d. — Subatos rinkimai parodo, kad Sinn Feineriai laimėjo. John Dillon, arių nacionalistų va-das, likosi sumuštas rinkimuo-se.

Pranešama, kad kardinolas Logue ir arcivyskupas Walsh palaikė Sinn Feinerius. Daugumą balsų jie gavo miestuo-se Dublin ir Cork.

Anglijos Darbo partija tikisi gauti apie 100 vietų, bet išreiskiamas pasitikejimas, kad jeigu rinkimai būtų buvę atidėti net iki po užbaigimo taikos sutarties, jie but gavę apie 200 vietų.

LENKIJA ARTI PARĖS SU VOKIETIJA.

Amsterdamas, gruodžio 16 d. — Žinios iš Varšavos praneša, kad Lenkija pertraukė idiplomatiškus ryšius su Vo-kietija.

NORI PRIPAŽINIMO LENKIJOS.

Varšava, gruodžio 15 d. — Gen. Pilsudski savo pasikal-bėjime su laikraščio korespon-dentais pasakė, kad Lenkija turi būti pripažinta visais tal-kininkais, tada tikrai ji galės gerai susitvarkyti. Gen. Pil-sudski nekurios grupės žmo-nių skaito socialistu, bet jis pasakė:

"Aš esu nei socialistas, nei bolševikas — aš demokratas. Aš tikiu, kad bolševikų pa-vojus Lenkijoje neišvengia-mas, pakol mės nepadarysime užtvoros prieš rusų bolševikų įtekme.

Mums reikalinga yra armija, kad prašalinti pavojų civi-lės karės ir apsaugoti rube-žius prieš bolševikiškus agen-tus arba vokiškus kareivius, ypatingai prieš gen. Hoff-mano armiją.

Yra keletas skundų prieš Hoffmano armiją. Pirmą yra tą, kad vokiečiai nepavelina musų oficerams ir kareiviams peržengti rubežių ir suorga-nizuoti lenkus Vilniuje, Min-ske ir kitose vietose prieš kį-lančius betvarkes. Antra, vokiečiai pardavinėja ir dalina ginklus pavojingiems elemen-tams.

Pranešama, kad vokiečiai atidavė miestą Minsk bolše-vikams už 40,000 rublių. Ten labai daug nukentėjo lenkų gy-ventojai, nes kaimai likosi iš-deginti. Jeigu armija gen. Hoffmano, kuri susideda iš 200,000 kareivių išsiskirstys jie tada sukels didžiausias be-tvarkes Lenkijoje.

Vokiečiai palaiko priešin-gus elementus Lietuvoje ir sukelia betvarkes Poznaniuje.

Vokiečių okupacijos karei-viai Lenkijoje užima tokį ne-draugišką atsinešimą prie vie-tinių gyventojų, kad aš buvau priverstas pasiųsti kareivius į nekurias vietas."

MOTERIS UŽPUOLĖ KRONPRINČĄ.

Amsterdamas, gruodžio 16 d. — Minios moterų iš Amster-damo nuėjo ant salos Wierin-gen, kur buvęs Vokietijos kronprincas yra internuotas ir surengė nedraugiškas de-monstracijas prieš kronprinčą sulyg žinių, atspausdintų laik-raštyje Telegraaf.

Pranešama, kad kronprin-cas Frederick William išsi-gelbėjo nuo moterų pabėgda-mas.

VOKIETIJA TURĖS UŽMOKĖTI TULAS.

Washingtonas, gruodžio 14 d. — Senatorius Washingtono valstijos Poindexter, republi-konas, kalbėdamas Senate, iš-reiškė nuomone, kad Vokie-tija turi užmokėti Sruvientių Valstijų skolą. Jis pasakė, kad Laivyno Sekretoriaus Daniels pranešimas, kad nebutų uždė-ta amnestija ant Vokietijos, nemano, kad atstovautų visą opinią Amerikos žmonių.

LENKŲ KAREIVIAI UŽMUŠĖ ŽYDUS.

Varšava, gruodžio 16 d. — Noah Prilucki, žymus žydų narys Municipaliskos Tarybos ir vadas žydų nacionalistų partijos, pasikalbėjime su laik-raščių korespondentais apie žydų pogromus Lenkijoje ir Galicijoje pasakė: "Apskait-liuojama, kad apie 900 žydų likosi palaidota Lemberge dvi savaites tam atgal. Man yra pranešta, kad jie likosi už-mušti Lenkų kareiviais už tai, kad Lembergo laikraštis atspausdino nepamatotą pranešimą, buk žydai nebuvo neutrališki laike mušių tenai."

2,248,000 KALĖDŲ DOVANŲ KAREIVIAM.

Kalėdinės dovanėlės I. V. ka-reiviams jau išsiusta. Paskuti-niu du lavu (iš šešių) apledo Amerikos pakraščius pereitą są-vaite.

Visi šeši laivai veža 96,000 maišų Kalėdinių dovanų karei-viams. Juose telpa 2,248,000 pa-nedelių po vieną kiekvienam ka-reiviui. Apie 200,000 pundelių pasiūsta viršaus. Tas daroma, kad užtikrinus, jog kiekvienas kareivis nebus nuskriaustas.

Mat turint tik tiek dovanų pundelių, kiek apskaitliuojama yra Francuzijoje kareivių, prie nuolatinio kariuomenės judėjimo, lengvai gali atsitikti, kad tulo-sna vietosna pristatytų pundelių kiek permažai, kitosna gi kiek perdaug. Atsargumas yra vi-sur reikalingas.

UŽMOKĖS SUVIENYTŲ VALSTIJŲ SKOLĄ.

Berlinas, gruodžio 16 d. — Count Ernst Reventlow, vy-riausis redaktorius laikraščio Tages Zeitung disku-suodamas Prezidento Wilsono kelionę European rašo, kad Vokietija turi užmokėti Su-vienytoms Valstijoms prekę, nežiurint kaip didelė ji būtų, už atnaujinimą jų vietų ir santykių pasaulinėje politiko-jė.

Adolph Joffe, Rusijos am-basadorius Berline, kuris lap-kričio mėnesyje buvo išvary-tas už jo aktyvumą bolše-vikų labui, praneša žinios iš Breslavo, kad jis peržengė ru-bežių ir grįžta Berlinan su tikslu dalyvauti Kongrese Ka-reivių ir Darbininkų Tary-bų, neatsižvelgiant į prasyrą Eberto kabineto, kad jis lai-kytųsi nuošaliai to miesto.

Joffe buvo vienas iš žy-miausių bolševikiškų vadų Ru-sijoje prieš jo paskyrimą am-basadorium Vokietijoje balan-džio mėnesyje 1918 m. Tuo-jaus po užėmimo ambasado-riaus vietos Berline, jis pasi-darė blėdingu Vokietijos val-džiai už skelbimą revoliucio-niškų doktrinų. Jis prisipa-žįsta, kad jis plianavo su ne-kuriais Vokietijos vadais įves-ti bolševikišką tvarką Vokie-tijoje.

KĄ KOLEKTORIUS GIRDEJO.

Kiek laiko atgal "Lietuvos" jau tilpo vienos kolekto-rių poros įspūdžiai apie rinkimą aukų Chicagoj, Lietuvos laisvei. Dabar kitas, ponas Jonas Gaubas, paduoda savo patyrimus, — kas jam teko girdėti ir matyti, aukas ben- renkant. Jis rašo sekančiai:

Išėjęs rinkti aukas Lietu- vos laisvei, pradžia turėjau labai gerą. Pirmiausia užėjau pas p. S. Martinkų, biznierių, laikantį vyriškų daiktų krautu- vę prie 3324 So. Halsted St. Pasakiau su kuo atėjau.

— O paliudijimą ar turi? — klausia.

— Turiu! — sakau, ir išsi- emęs parodžiau.

P-nas Martinkus yra vyras, reikala suprantantis; Lietu- vos laisvės išgavimas jam ru- pi, kaip geriausia lietuviui; todėl laiko gauti ilgiaus kal- bomis su juo nereik.

— Še, ant pirmos pradžios, — sako jis, išitraukęs de- šimtinę. — Tegul ji bus lai- minga ir daugiau dešimčių pritrūkia. Eik tamista pas mano kaimyną, o jeigu ten geriaus laimėsi, tai sugrįžk kitą sykį — dar ir kitą pridė- siu....

Taip p. Martinkus ragino kolekto-rių, jam geresnio upo- riuodamas. Bet rinkti au- kas, pasirodo, nėra taip leng- va, kaip grybauti, o tasai jo nurodytas biznierių buvo ne tokios klišos biznierių, kaip kad p. Martinkus... Ir ne tik jis vienas toks buvo.

Dvi rusiš biznierių.

Vaikščiojant nuo biznie- rių pas biznierių, tuojau patėmysi, kad jie skiriasi i dvi klišas, ir šitos klišos yra taip toli viena nuo kitos, kaip dangus nuo žemės.

Viena kliša lietuviškų biz- nierių yra geri tėvynainiai, suprantanti savo tautos rei- kalus ir gelbstantieji juos su- lyg savo išgalės — ar tai au- komis, ar tai patarimais ir gerų žodžių. Tai yra gera mu- sų kliša, kuria galima pasi- gerėti. Paprastai, biznierių, priklausantieji prie šios klišos, yra apsviestesni žmonės. Jie sudaro gerą ir naudingą mus visuomenės sluogsnį.

Prie kitos rusiš biznierių priklauso tie, kuriems pa- prastai "ant tautos reikalų tik nusispjauti." Jie nepaiso ir ne- suprant visuomeninių parei- gų — paprastai šykštuoliai, saumyliai. Jie žiūri tik savo kišenius ir kaip žmonės sa- ko "del cento ir pasikauti." Tai yra žemesnis biznierių elementas, — paprastai nės- varus ir kunu ir siela. Tarpe šitos klišos yra daug saliu- čikų, tarp kurių jeigu ir atra- si prakilnesnių žmonių, tai vienok labai — labai nedaug.

Šitos klišos biznierių gali kalbėti apie tėvynės rei- kalus kol tau liežuvis sutins — jeigu laimėsi nuo juo do- liari, tai bus stebuklas. Tan- kiausiu saliučikais turėsi tokį patyrimą.

Jie, matai, yra gudrūs "politikieriai." Leis tau kalbė- ti patol, pakol tau gerklė iš- džius. Patars ją "atvilgyti," — ir pats tankiai "ant tavęs" išsigers, o kada jau prieisi aukos, tai jis "diplomatiškai" tau pasakys, kad "ateik kitą sykį, jis tuom tarpu daugiaus sužinos, ar verta aukauti..."

Ištikrųjų gi tai jo tokia po- litika, kad tu ateitum dar sy- kį ir praleistum prie jo baro dar kitą pusdoliarį, arba do- liari, o tautiskam reikalui ar bus nuo jo kokia auka, — tai dar klausimas.

Tautiskų žvilgsniu saliu- čikai, — išėmus keletą tikrai gerų vyrų, kurie užlaiko šva- rus saliučius, — yra aršiau- sios rusiš ir biznierių ir tautiečiai.

Teko man pavaikšioti ir pas bučėnikus. Apie šiuos negaliu taip gerai papasakoti, bet ir nuo jų teko prisiklausyti. Pripratę, matyt vyrai su bobomis bartis, tai liežuvius turi, kai tos davatkos. Au- kautojai iš jų, abelnai paėmus ir su nedideliais išėmimais, taipgi blogi.

Ir kad nors nieko nesakytų? Bet pikta, kuomet pradeda kalbėti ir savo "bobišką dip- lomatiją" vartoti.

Ant 31-os gatvės vienas toks "diplomatas" užreškia tau, kad duosiąs, kaip bus rei- kalas, kaip reikės. Kaip esą Lietuva laisvę gaus, tai tada duosiąs. Ir kalbėk su tokiu mandruoliu — vis viena, ką pasakytų tau, kad pasauks daktarą, kada jau busi svei-

kas.... Tokios rusiš biznierių yra tik tiek lietuviams, kad iš lie- tuvių biznį daro — jis būtų ir nigerių, jeigu iš jo biznį darytų, o savo tautai iš jų tik tiek naudos, kiek ir iš ožio: nei pieno, nei vilnos... viena tik smarvė. Bet, kaip sakiau, yra ir šaunų, gerų biznierių, kuriais lietuvių gali pasi- džiaugti. Iš mano apvaikščio- tų biznierių, tai tuom tarpu turiu tarp ukių prakilnių biz- nierių pažymėti viršmūrėtą p. Martinkų ir dar p. J. Ridiką, seną chigagietį, laikantį vy- riškų daiktų krautuvę prie 33 So. Halsted St.

Prasti žmonės, darbininkai, yra daug geresni aukautojai. Jie duos penkinę, ar dešimti- nę ant tautos laisvės — tai kaip niekur nieko, o nuo pi- gaus biznierių jei iškaulysi penkinę — tai jam rodosi, kad jis didesnę mielaširdystę yra padaręs, negu kad kaiz- rio nuo sosto nuvertimas.

Iš viso to galima išvesti tai, kad mūsų biznierių dar- toli prie svetimtaucų biznie- rių ir reikėtų nuo jų pasimo- kinti. Vaikščiodamas aš patė- mėjau, kad yra daug lengviau išgauti auką Lietuvos laisvei nuo žydo, ar svetimtautiško biznierių negu nuo lietuvių. Tai yra apgalvotinas dalykas, bet tas yra teisybė. Prie šios progos a noriu tarti ačiu vi- siems aukautojams, kurie ne- sigailėjo savo aukos šitam šventam darbui — Lietuvos laisvės išgavimui.

J. Gaubas.

GARBINGAI KRITO UŽ LAISVĘ.

Oficialiuose valdžios praneši- muose, išleistuose Amerikos Ka- rės Departamento Washingtone randame sekančias lietuviškas pravardes paskelbtas:

Patėmijimas. Imame tik tas pravardes, kurios yra neabe- jotinai lietuviškos, arba kurios mums išrodo lietuviškos. Tie, kurie pasiduoda karliumenė, arba laike registracijos, savo pravardes su "ski," arba su "wicz," ant galo, yra panašūs į lenkus ir jų mes negalime atskirti; todėl tankiau- sial tokių ir nepažįdame. Lie- tuvių privalo savo pravardes lai- ke užsiregistravimo, arba jau ir karliumenė, paduoti vieton "ski" — "skas," vieton "wicz" — "vičius," pavyzdžiui: vieton "Rutkowski" privalo paduoti "Rutkauskas," vie- ton "Jacewicz" — "Jacevicius." Tuo- met bus lengva juos pažinti.

Surašuose gruodžio 13 d. 1918.

Anthony Gobis, iš Grand Ra- pids. — sužeistas laipsnis nepa- žymėtas.

Anthony Mikolaitis, iš Chicago 1651 W. 47th st. — sunkiai sužeis- tas.

Surašuose gruodžio 14 d. 1918.

William Martunas, iš Chicago, 2300 So. Oakley ave. — užmuštas mušyje.

Julius Urbin, iš Chicago, 4445 So. Honore st. — sužeistas laips- nis nepažymėtas.

Joseph Lucas, iš Chicago, 129 N. May st. — sužeistas laipsnis nepažymėtas.

Bernard B. Urban, iš Chicago, 3064 N. Avers ave. — sužeistas laipsnis nepažymėtas.

Joseph Nikas, iš Chicago, 1717 S. Union ave. — sunkiai su- žeistas.

James N. Vourlitis, (gal gre- kas) iš Chicago, 4759 W. North ave. — sunkiai sužeistas.

Stephen Shwagždis, iš Spring- field, Ill. — užmuštas mušyje.

Surašuose gruodžio 15 d. 1918.

Joseph Btkos (gal Butkus) iš Chicago 3254 S. Morgan St. — sunkiai sužeistas.

PRISIRUOŠĘ.

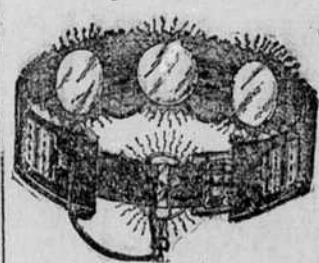
Vargoninkas: — Rytoj jūs šliu- bas, todėl privalote būti tinka- mai prisirengę prie tokio svar- baus dalyko.

Jaunoji: — O taip ponuli, jau visas surengta; prikepė už- tektinai mėsos pridardė dešrų, paršinėsi alaus ir degtinės. O kitų dalykų ir rytoj dar bus ga- lima nupirkti.

PLATINKIT "LIETUVĄ."

60 Dienų Išbandy- mui Dykai.

Prisųsk 20c. dabar

Meskite netikusias gydoles! Jeigu turite dusulį, reumatizmą, neuralgiją, paralizius, nerviškumą, slugos, bronchito, silpnumą, silpnumą, užkietėjimo ir daugybę kitų ligų, arba skausmo bilę kur. Prisųskite 20c. del vyriško diržo arba 30c. del moteriško diržo, idant pagelbėti užmokėti prisistimo kaštus. Į keletą valandų mano nudingas diržas rasis jūsų pače. Už- mokėkite rankpinigius \$3.98. Užsidėkite tuojau ir nešioti kožną dieną pagal nu- rodimus per du mėnesius, tada beglė 60 dienų jeigu nebusite užganėdinti, sugraži- nite diržą atgal, o aš sugrąžinsiu jums \$3.98. Nereikia laukti, pilnas užganėdinimas. Adresuokite:

A. P. OWENS, Dept. 50-E.

152 W. 14th St., New York.

Laikrodininkas ir Auksoorius

AUKSO KRAUTUVE

Pripildyta vėliausios ma- dos tavoro ir didžiausia- me pasirinkime. Tavo- ras užtikrintas. Kainas patys pasiskirkite.

J. Kazakauskas

3255 S. Halsted St. prieš 33čią Chicago, Ill.

Savaitrascio Skaitytojai

Kreipiamės prie Tamstos, senas "LIETUVOS" skaitytojai, kuris radai joje artimą draugą ir patikėtiną patarėją. Pranešame Tamstai, kad perkeičiant 26 metus tarnavusią lietuvių visuomenei savaitinę "Lietuvą" į dien- raštį, taipgi persikeitė ir apmokėjimas už prenumeratą, ir tik tokiu būdu jis tapo atsilikusiu. Todėl kviečiame Tamstą, seras "Lietuvos" skaitytojai, apsimoket už isti- kimai tarnaujantį visuomenei, už sargiai dabojančią Tams- tos, skaitytojai, reikalus dienraštį "Lietuvą", nes krasa draudžia neapmokėtą laikraštį siuntinet. Nenoretumeme Tamstai padaryt nesmagumą, sulaikant dienraščio "Lie- tuvos" siuntinėjimą. Drįstame laukt nuo Tamstos greito atsiliepmo, nes, suprantame, Tamsta spejai apvertint sa- vo istikimą artimą dienraštį "Lietuva". Užkviečiame "Lie- tuvos" skaitytojus, Lithuanian Publishing Bendrovės da- lininkus, artimus ir pažistamus tuojaus užsiprenumeruo- ti Dienraštį "LIETUVĄ."

Laiškus ir pinigus siųskite sekančiu antrašu:

"LIETUVA"

3253 S. Morgan St.,

CHICAGO, ILL.

Šitą kuponą išpildyk, nukirpk ir drauge su Money Orderiu, čekiu, arba pinigais prisiųsk mums.

Dienraščio "LIETUVA"

KAINOS

CHICAGOJE Metams \$6.00

" Pusei metų 3.50

in Kitus Suv. Valstijų Miestus

Metams - - \$5.00

Pusei metų - - 3.00

In Kanadą Metams 7.00

In Kitas Šalis Metams 8.00

"LIETUVA" 3253 S. Morgan St., Chicago, Ill.

GERBIAMIEJI:—

Siunčiu Tamistoms \$..... ir prašau siuntinėti

dienraštį "Lietuvą" per..... met.

(ant kiek laiko)

Mano adresas:

Vardas..... Pravardė.....

Stubos numeris..... Gatvė.....

Miestas..... Valstija.....

VISKĄ RASYKITE AIŠKIAI.

NAS DAUKANTAS

GYVENIMAS IR DARBAI

Įėjimui 125 metų nuo jo gimimo dienos.

(Tąsa)

hyve, esančiame tuse 1854, psl. 43—IV. Veikalas pabaigtas. Cenzūros leidimas dar nepaimtas. Gale buvo "tautinės patarlės." Archyve truksta kelių puslapių.

3. Instrukcija del gyvintinystės, fol. 207 psl. (vertimas).

4. Kaiminės Saugtos arba Policijos istatimas diel skarbo valstioniu, saulielidinės gubernijos arba srities fol. 24 psl.

5. Paweisklai ant rasmimo gro-matu dokumentu. fol. 89 p. Laiš-ky pavyzdžiai į jvairius žmones ir sisokiuose atsitikimuose. Laiš-akai ir dokumentai užima 1—83 p. Gale pridėda aritmetikos pradžia (83—89 p.). Darbas nepa-baigtas.

6. Justinaus Istorija, fol. 400 p. (Vertimas) (antrašo nėra).

7. Rubinatio Peluzes gyvenim- mas išsgolditas iz Teutonu kal- bos į Zemaitiu pagal 12-jo isspa- dimo Joach Heine. Campe.

Cenzūros leidimą gavo savo vardu Ksav. Kanapackis 9 VI. 1846 m. Vilniuje. No. 133.

8. Maldas kataliku pagal Baž- niezios S. Rimo iszraszytas Me- tuose 1842m.

Cenzūros pasaulinės ir dvasi- nės leidimą paėmė Ksav. Kana- packis 1847 m.

8a. Ar į šitą ar į kitą kokią knygą prakalba yra užsilikus, pavadinta: Pratarne į "Mok- sų Bažnizės S. Pimo."

9. Privilegia, Jura, Immuni- tateset Libertates Samogitarum. P. ankauta Gr. Jurgio Broel-Pla- terio vėlei. Darbas nepabaigtas. Nors visa medžiaga buvo surink- ta, tik nesutvarkyta ir neperra- šyta — Yra tai oficialiniai raš- tai Zemaičių istorijos.

10. Žodynas lenkiškai-lietuviš- kas (Be antrašo. 3 tomai

I t — A — M 733 psl. fol. II " — N — P 704 " " III " — R — Z 822 " "

Darbas nepabaigtas. Daug žo- džių neišversta lietuvių kalbon). — Be to, yra surinkta visiokios medžiagos į kelis tukstančius la- pų. Yra nusirašęs šiaip knyga: Lietuvos Statutą (lotyniskai), lietuvių kalbos gramatiką (lot.), ir t.t.

IV. ABEJOJAMI IR NEŽINO- MI RAŠTAI.

1. Palagos Petris. Apysaka pa- gal Campes Robinsoną. Cenzura peržiūrėjus 1857 m. ir turėjusi toji knyga neužlig išėiti. (Tai ne- tas pats, kaip Rubinatio Peluze, nes šio tema — tai robinzonada), priegiam pats Daukantats tat skyrium. inini.

2. "Gaspadorius." Knygutė paskirta smulkiems ukininkams. I perskyrimas — apie ukį, II — apie arklių galvijų apginimą ir jų gydymą, II — apie sodus, bites ir apinius.

"Elementorius." 1857 m. balan- dzio mėn. turėjo paduoti cenzu- rai. Žinių apie tuos 3 raštus su- teikė E. Volteris, pasiremdamas Daukanto laišku, rašytu balnd. 1857 m., iš Svirlaukio — Tenai- pat minima yra knygutė Apie gires ir girių ukio vedimą, 5 lankų storumo. Bene b. s ta pati, kaip ir minėtasis II persk. No. 2.

D-ras L. Geitler'is 1874 m. sa- vo straipsnyje "Litva i Litvane" ir "Litauische Studien" 1875 m., rašyda: as apie Daukantą, tarp jo raštų mini: "Knigele apej žinias Draugistes nusitūrėjima."

Tą pačia atkartoja E. Volteris, Abudu paduoda 1843 m. — Var- das pilnesnis jos pagrį Baltra- maiči šitoks. "Knigele apej ži- nias draugistes nusitūrėjima arba pamokinimas kaip reikį girtybe pamesti ir nuog arielkos gjerimo arba kitu stipriu atsipratinti. Ze- maičių diel anu duszes ir kuna- gierbes parasyta nar kuniga

Lietuviškieji šventieji.

Iki šiolei paprastai lietuvių manyta, kad jie turi tik vieną šventąjį, kuriuo yra Šv. Ka- zimieras Jogailų giminės ku- nigaikštis, Rymo-Katalikų bažnyčios kanonizuotas (šven- tuoju pripažintas) ir Lietuvos "patronu" skaitomas. Bet "Išėivių Draugas" (kunigo redaguojamas) pasakoja mums, kad lietuviai jų turi daugiau. Savo numeryj 46-me jis talpina tulo p-no B. straipsnį, kuriame prirodi- jama, jog pačiame Vilniuje yra liekanos dar trijų lietuvių šventųjų — šventųjų Kukliaus, Mikliaus ir Niežylo.

Teisybė, daugumai buvo ži- noma, kad stačiatikių (pravo- slavų) cerkvė skaitė šventai- siais tris lietuvius, mirusius už krikščionybę, kurių relikvijos buvo laikomos stačiatikių šv. Trejybės bažnyčioj Vilniuje, lyginai, kaip daugelis lietuvių žino, kad stačiatikių bažnyčia iki šiolei skaito savo šventuo- ju Daumontą, Lietuvių kuni- gaikštį (Dovmontą, kniazia Litovskago), kurio liekanos iki šiolei randasi stačiatikių sobore (katedroj) mieste Psko- ve. Bet, rasite, daugeliui lietuvių bus naujiena, kad tie trys lietuvių jaunikačiai būtų skaitomi Rymo-katalikų baž- nyčios šventaisiais, o kad taip esą bent išdalies, tai minėtam straipsnyj lyg ir mėginama nurodyti.

Kaip ten nebūtų, minėto "Išėivių Draugo" straipsnis, rasite, bus akyvas ne vienam skaitytojui, taisybais įdom- manjančiam. Jame skaitome štai ką:

Senovės Lietuvos šventieji.

"Beslaidydamas seną ry- mišką "martyrologiją," (t. y. knygą, kurioj yra užrašyti skaitlingi šventųjų vardai, iš- skirstyti ant kiekvienos metų dienos), atskleidžiau 14 dieną balandžio ir atradau tenai šiuos užrašytus vardus: šv. Antano, šv. Jono ir šv. Eus- achijo, paprastai vadinamų šv. Kukley, šv. Milhe' ir šv. Ni- zilon, nukankintų Vilniuje apie 1342 m.

"Pažingėdavau ar tie šven- tieji yra tikrai lietuviais. Pa- žiūrėjau į naująją Rymo "martyrologiją," bet tenai tų šventųjų nėra paminėta. Vie- nok juos suradau Bolandystų knygoje "Acta sanctorum," tik bent kiek pakreiptais vardais. Štai jų trumpa istorija:

"Laikuose didžiojo lietuvių kunigaikščio Algirdo (1320-1381) lotynų katalikystė labai vargiai tegalėjo platintis Lie- tuvoje, nes ją skelbė neapken- čiami kryžiai, kurie kartu su krikščionyste norėjo lietu- viams atnešti vergiją. Toli lengviau Lietuvoj galėjo pla- tintis krikščionystė rytinių ap- eigi, nes Lietuva jau buvo užkariavusi nemažą Rusinų dalį, kurie išpažino krikščio-

Sinforiona Mielezka. Petrapilie. pas K. Mejer, pardavinejinti no- bažnas ir doringas knygas Žirni- nie uliczoj pas Akmenini tilta Kampiniuose namuose aptieko- riaus Sztraucha, No. 26 ir 56." 6-o, 35 psl. — Spausdinta: Spaudiniej Iversena, 1846 m. Ki- tos knygelės panašiu vardu nėra visai.

Toksai kunigas Sinforionas Meleška buvo tikrai, gyvenęs Rygoje. Gimęs 1804 m., 1822 m. dominikonas.

Taigi šitą knygą nėra jokios priežasties priskaityti prie Dau- kanto raštų —

jotai apvaikščiojo jų šventę 14 dienų balandžio, piešia juos ant paveikslėlių su kryžiu, mu- čelninkystės ženklų, ir su ka- laviju, ženklų augštos kilmės. Prie skaičiaus šventųjų esan- tis priskaityti laike Aleksė- jaus, Kijevo unijotų metropo- lito. Kaikurios jų relikvijos esančios Vilniaus katedros 'žnyčioj. Senovės dokumen- tai išskaitliuodami Lietuvos šventus patronus, paduoda ir Antaną su Jonu ir Eustachi- ju.

"Reikia dar paminėti ir mu- sų tautietį, palaimintą Mikolą Gedraitį, kurs, budamas iš jau- nystės labai švelnios sveika- tos, įstojo į šv. Morkaus zo- koną, Augustijonų regulos, at- sižymėjo didžiu šventumu ir skaitlingais stebuklais; pasimi- rė Krokuvė 4 dienų gegužio 1485 m. Jo šventė yra pa- skirta 4 gegužio."

Linkėjimas.

Šiuomi noriu patarti, kad Dienraštis "Lietuva" niekuo- met netarnautų sriovėms, bet visai tautai. Srioiviniams rei- kalams tarnauti bile kas gali, nes tai yra maž-možis. Visai tautai tarnauti, buti jos maj- ziesiumi vedėju tai jau ne bile kas pataikins. Reikia tam darbui gerų smegenų ir sti- prios valios.

Linkėčiau "Lietuvos" Dien- raščiui buti visų lietuvių Mojziesiumi.

A. Zimnickas, Rochester, N. Y.

Dr. K. Drangells
Dentistas
3261 So. Halsted Street
Phone Drexler 5082
Chicago

PLATINKITE "LIETUVĄ."

CASH UŽ BONDSUS

Valdžios Liberty Bondsai perkama už "cash," arba paskoli- nams Jums pinigų ant jų ant legalių-išlygų, arba išperka- ma Jūs įmokėjimą ant bondsų, kontrakto.

CARL M. WHITE

56 W. WASHINGTON ST., ROOM 411

Lietuvių Organizuojama THE PROGRESS SHOE MANUFACTURING CO.

Montello, Mass.

(Inkorporuojama ant \$100,000.00.)

Lietuvos Atstatymo Bendrovė

Veda organizavimo darbą:-

- a) prižiūri tvarką
- b) kontroliuoja ir
- c) sudėtus pinigus prižiūri.

Dirbtuvė steigama bus tuojau.

Kas Norite,

galite įstoti į
Vienas šėras kainuoja \$100.00
Apsauga pinigų užtikrinta
Pelnas didelis ir tikras
Avalų (shoe) krautuvių biznie- riams puikiausias investentas

Nelaukit su įstojimu nes gali netekti šėrų

Klauskit informaciją ir pinigus siųskite

tuojaus pas:

The Progress Shoe Manufacturing Co.
58 Ames St., Montello, Mass.

Arba

Lithuanian Development Corporation
320 Fifth Ave., New York, N. Y.

Ar čia busit, ar Lietuvon Grįžsit?

Lietuvians yra svarbu ir žingeidu žinoti, kiek Lietuvių žada po šios karės grįžti atgal Lietuvon. "Lietuvos" Dienraštis norėtų šitas žinias surinkti, kad šita klausimą išrišti.

Todėl išpildykite šitą blanką ir pasiųskite ją atgal. Jūsų var- dais ir jūsų čia paduotos žinios bus užlaikomos vien tik Redak- cijos žiniai ir nebus nei atskirai garsinamos, nei niekam iš- duodamos. Todėl galite rašyti atvirai ir su pilnu pasitikėjimu.

1. Vardas-Pravardė
2. Adresas
3. Pavienis, ar vedęs. Jeigu vedęs, tai kiek šeimynoj?
4. Amžius jūsų
5. Ar grįžtut Lietuvon po karės, jeigu Lietuva gautų laisvę?
6. Ar grįžsit Lietuvon po karės, jeigu Lietuva negautų pilnos laisvės?
7. Iš kokios vietos paeinate iš Lietuvos?
8. Kokion vieton grįžtute?
9. Kuom čia užsiimate?
10. Kuom Lietuvoj norėtut užsiimti?
11. Su koku kapitalu grįžtut Lietuvon, t. y. kiek, maž-daug, pinigų su savim parsivežtut

Pastaba. Šitas klausimas yra svarbus tuomi, kad galima bu- tų maž-daug sužinoti, kiek kapitalo amerikiečiai parvežtų Lie- tuvon, o tas parodytų kiek jie Lietuvos gerbuvį padidintų. Ši- tas jūsų atsakymas bus Redakcijos užlaikomas absoliutiškoj paslaptij, kiek tas lytisi jūsų ypatos. Jeigu kartais nenorėtum jo atsakyti, praleiskit jį nieko nepažymėję.

12. Kaip greit manytute grįžti Lietuvon?
- Atsakę šiuos klausimus šitą kuponą ir sugrąžinkit "Lietuvos" Dienraščiui, adresuodami taip:

Statistikos Skyrius,
"Lietuva" Daily,
3253 S. Morgan St., Chicago, Ill.

PASIRUPINKITE, KAD IR JUSŲ DRAUGAI BEI PAŽISTAMI JĄ IŠPILDYTŲ.

